

REVISTA ECONOMICĂ.

Organ financiar-economic.

Organul oficial al „Solidarității“, asociațiune de institute financiare ca însoțire.

Apare odată pe săptămână.

Membri ai asociațiunii „Solidaritatea“ sunt:

Agricola, (Ecica), Agricola, (Hunedoara), Agricola, (Lugoș), Agricola (Sebeșul-săsesc), Albina, Ardeleana, Arieșana, Arina, Armonia, Astra, Auraria, Aurora, (Baia-mare), Avrigeana, Bândăna, Banca Poporală, (Caransebeș), Banca Poporală, (Dej), Banca Poporală, (Arpașul-inf.), Beregsana, Berzovia, Bihoreana, Bistrițana, Bocșana, Brădetul, Bucumana, Cassa de împrumut ca însoțire, (Bicaz), Cassa de păstrare, (Mercuria), Cassa de păstrare (reuniune), (Săliște), Câmpiana, Cârțișoreana, Ciococana, Chiorana, Chișeteiana, Codreana, Comuna, Concordia, (T. Uzdin), Cordiana, Coroana, (Bistrița), Coroana, (Timișoara), Corniareva, Creditul, Crișana, Cugiareana, Detunata, Doina, Drăganul, Dundreana, Economia, (Cohalm), Economul, Făgețana, Fortuna, Frăția, Frățietatea, Furnica, Geogeană, Gloria, Grănișterul, Hașegana, Hondoleana, Hunedoara, Insoțire de credit, (Veștem), Institut de credit, (Mehadia), Institut de credit, (Gavoșdia), Isvorul, (Sângeorgiu), Isvorul, (Sebeșul-inf), Iulia, Jiana, Lăpușana, Lăgediana, Lipovana, Luceafărul, Mărgineana, Mercur, Mielul, Minerva, Munteana, (Corniareva), Murășiana, Murășianul, Nădlăcana, Negoțul, Nera, Noiana, Olteana, Oraviciana, Orientul, Panciovana, Piatra, Plugarul, (Cacova), Plugarul, (Săcădate), Poporul, (Lugoș), Poporul, (Săliște), Porumbăceana, Progresul, Racoșana, Reuniunea de împrumut și păstrare, (Ilea-mare), Rîureana, Săcana, Sătmăreana, Sebeșana, (Caransebeș), Sebeșana, (Sebeșul-săsesc), Selțeana, Sentinela, Șercăiana, Silvania, Șoimușana, Someșana, Speranța, (Hosman), Steaua, Târnăveana, Tîbșana, Timișana, Ulpiana, Uniea, Vatra, Victoria, Viitorul, Voileana, Vlădeasa, Vulturul, (Sănmărtin), Vulturul, (Tășnad), Zărândeana, Zidneana.

Prețul de prenumărare:
pe 1 an K 12—, pe 1/2 an K 6—

Redactor responsabil:
CONSTANTIN POPP.

Taxa pentru inserțiuni:
de spațiul unui cm² câte 10 fileri.

Zineretul în serviciul cooperăției.

Știm bine cât sunt de vitrege împrejurările în cari trăește poporul nostru. Toată existența prin sine însuș trebuie să și-o asigure. Puterea supremă, statul e cu totul străin de el, așa că nu să-i stea în ajutor, ba din contră chiar la subminarea lui țintește. Concetățenii noștri, cari sunt mai aproape de el, stau sub aripele lui binefăcătoare și pe teren economic. Colonizări, casse de ajutoare pentru muncitori, locuințe pe sama acestora, favoruri la înființarea de însoțiri și tovărășii și câte alte mijloace sunt, pe cari statul le pune la dispoziție „fiilor săi dulci și răsfățați“, față de cei „mașteri“.

Aceasta e o stare cu care durere trebuie să ne împăcăm, noi cei „mașteri“. În vreme ce însă trebuie să o suportăm, e natural să ne cugetăm la ușurarea ei, — ușurarea însă numai prin noi înșine se poate ajunge. În acest scop e natural că trebuie angajate toate forțele posibile și nu e pretenție exagerată, dacă ne cugetăm la serviciile ce le-ar putea face tinerimea în ferii.

În deobște e azi cunoscut că calea cea mai multămitoare ce duce la înaintare, e calea cooperativelor. E o acțiune luată în mână în toate țările, de stat chiar, — drept dovadă că rezultatele ei sunt foarte multămitoare, — e o acțiune îmbrătoșată chiar și la noi. Factorii competenți ai noștri la sate ar fi preoții și învățătorii, cari ar avea să agite pentru aceasta cauză zi de zi. Dar cum s'a dovedit prea de multeori, că aceștia sau nu se angajează de loc pentru atare acțiune, sunt cu totul indiferenți, sau că pun la cale bănci, mai bine zis băncuțe, cari servesc și interese personale, s'au pornit indemnuri pentru miș-

care cooperativă la „Asociațiune“ și la băncile noastre deja existente. Nu e superfluu însă, ba din contră e necesar, ca ori câți alți factori am avea, să ia parte activă la această mișcare.

Pentru timpul de tranziție al ferii ușor s'ar putea angaja tinerimea mai matură. Probabil chiar și între păreții școlii au pertractat chestii de cooperăție, din ziaristică încă au noțiuni despre însemnătatea însoțirilor și felul de procedură la înființarea lor, — iar îndrumări pot lua chiar din broșurile, ce le avem în această materie.

Cum tineretul e elementul cel mai idealist, din acțiunea lui am putea aștepta grupări cu totul de natură obștească, fără interese personale. Numai atunci vom putea servi cauza de înaintare a poporului, când vom ști să ne ridicăm pe un pedestal mai înalt, când ne vom lăpăda de prejudeții personale și vom privi binele lui de binele nostru propriu. Servicii în această direcție, de natură imparțială, cred că pe drept putem pretinde dela tineretul încă neangajat în valurile vieții.

Au fost timpuri, când glasul tinerimii la diferite popoare a produs redeșteptare pe teren politic, când la pronunțarea tinerimei s'au croit curente artistice, literare, s'a pornit acțiune de natură economică, — ar fi deci de desconsiderat ca tineretul nostru să se angajeze în acțiunea de organizare economică ce să agită azi la noi? Din contră ar fi de dorit, iar, ca angajarea să fie pe viitor mai cu succes, sigur, în școlile noastre instrucția în ale cooperăției va fi mai cu sistem urmată.

Timpul ne impune o organizare sistematică în direcția arătată, căci trebuie să fim împăcați cu gândul, că viitorul e al cooperăției. Să contăm deci chiar și la concursul tinerimei, mai ales a celei mai

mature, care a cercetat școli mai înalte, căci e de lipsă, ca, până nu e prea târziu, să angajăm toate forțele posibile. Angajarea tinerimei o și putem pretinde cu atât mai ușor, cu cât știm că tinerimea noastră e din fii de țărani, deci mai des convine cu aceștia mai cu succes li poate povățul. Oct. Sglîmbea.

Noțiuni generale asupra afacerilor de asigurare asupra vieții

de prof. Emil Mihai.

Instituția asigurărilor este un factor atât de important în organismul vieții economice, încât fără de ea activitatea regulată a acesteia din urmă, mai nu ne-o putem închipui.

Din experiență știm, că oamenii și avutul lor se prăpădesc de multeori pe neașteptate. Mulțimea oamenilor muncitori și producători pierd din cauză de morb și nenorociri. Omul e cea mai prețioasă și distinsă valoare economică. Omul e acela, care prin trebuințele și pretensiunile sale dă valoare materialului brut. Puterile fizice și spirituale ale omului sunt acelea, cari utilizează energiile și forțele naturii și cari transformează darurile naturii în obiecte de folos obștești, și în obiecte cu valoare de circulație. Până când omul este în viață și lucrează, el este o putere valoroasă în economia națională; moartea și invaliditatea lui însă însemnează pierdere.

A reduce pagubele provenite din moartea oamenilor și din micșorarea capacității lor de muncă este chemarea instituției asigurărilor asupra vieții și de pensuni.

Marea însemnătate economică și socială a asigurărilor asupra vieții ne-o arată experiența de toate zilele. Dacă moartea nemiloasă răpește unei familii pe capul ei, înainte de ce el ar fi putut îngriji de ai săi, de câteori nu urmează după o viață liniștită și poate și comoadă, mizerie și grijă. Cu totul altcum va fi însă soarta familiei, dacă capul ei conform stării sale materiale și-a asigurat un capital corespunzător.

Importante sunt și asigurările de zestre și a speșelor împreunate cu serviciul militar.

Asigurările asupra vieții joacă în zilele de azi un rol foarte însemnat și la obținerea unui credit personal, deoarece o poliță de asigurare depusă ca garanție absolvează — în caz de moarte a datorășului — atât pe creditori, cât și pe giranți — de grija amortizării datoriei restante.

Asigurările asupra vieții au început a avea numai atunci o însemnătate mai mare și o bază mai reală când cu ajutorul tabelelor de mortalitate s'a putut calcula ce sumă trebuie asiguratorul să încasseze ca la caz de moarte a asiguratului să poată satisface obligamentelor primite.

Tabelele de mortalitate, — construite pe baza datelor statistice — arată că din un anumit număr de

persoane, de o anumită etate, câți vor trăi probabil în anii următori.

Societățile de asigurare toate întretin pentru cultivarea afacerilor de asigurare asupra vieții o întreagă organizație, a cărei mărime și ramificație depinde în prima linie de extensiunea afacerilor. Agendele principale ale acesteia sunt: 1. Acuirarea asigurărilor. 2. Alegerea indivizilor acomodați pentru asigurare. 3. Calcularea primelor. 4. Încheierea și evidența contractelor de asigurare. 5. Incassarea primelor și înregistrarea acestora. 6. Fructificarea rațională a primelor și a rezervelor. 7. Plătirea capitalurilor și rentelor scadente. 8. Răscumpărări, capitalizări și manipulația împrumuturilor acordate pe polițe. 9. Efectuarea și evidența ștergerilor. 10. Pregătirea bilanțului matematic și comercial. 11. Apărarea drepturilor societății. 12. Corespondențe curente în chestiile de asigurare. 13. Lucrări statistice.

Pentru rezolvarea tuturor acestor agende societățile de asigurare afară de direcțiunea și secțiunea centrală organizează, în țară sau în străinătate în locuri potrivite, agenturi, (agenturi generale sau principale) al căror cerc de activitate și de competență le regulează, în cadrul legii, statutele societății, eventual pragmatica de serviciu, și a căror scop este a face pe intermediarii între institut și public atât la acuirarea asigurărilor și incassarea primelor, cât și în toate afacerile privitoare la asigurări.

Fondarea, susținerea și eventuala dezvoltare a acestora este împreună cu speșele însemnate. Aceste speșe pe lângă o economie rațională, și pe lângă întregirea corăspunzătoare a primelor de asigurări, de regulă se restituie în decursul asigurării din premiile încassate în viitor. La societățile de asigurare începătoare speșele de organizare sunt uneori atât de mari, încât — excepționând că dispun de un capital foarte mare — ele de regulă se folosesc de favorul acordat de lege, de a amortiza speșele în decurs de mai mulți ani.

(Va urmă.)

Băncile.*

Cele mai importante instituții, menite să reguleze creditul, sunt băncile. Ele se ocupă în special cu punerea în circulație a capitalurilor disponibile din o regiune, provincie, țară. Dezvoltarea lor de astăzi are influență colosală asupra tuturor manifestărilor economiei sociale: producție, circulație, consum, ba și asupra economiei Statelor.

Cele mai vechi bănci din Europa s'au înființat în Genua, Veneția, Amsterdam, Hamburg. Menirea lor era să primească depozite. Le păstrau mai bine și mai sigur decât comercianții, pe la casele lor. În acelaș timp se evită amestecul de monete străine și roase, cari — mai ales în Statele mici — totdeauna depreciază monetele în circulație.

* Fragmente din „Rosturi economice”, partea II (sub presă).

Bancarul public se obligă solemn, că va păstra cu îngrijire, în caselle sale, cantitatea de argint monetizat, ori în bare, ce-l depuneă negustorul, ca pe baza acestuia să câștige credit la bancă, și la primul anunț să-l reprimească. Banca renunță la câștigul firesc legat de acest negoț. Spesele le acoperă din ceva provizii, ce aveau să le plătească debitorii. Dar la ocaziuni bune nu renunțau bancarii la câștigurile însemnate, ce li-se oferiau de sine. Cel puțin banca din Amsterdam, înființată în 1609 și-a împlinit conștiincios obligamentele, a păstrat neștirbite, în tresorele sale depozitele uriașe ce i-s'au incredințat. A și fost în stare să replătească, fără greutate pe toate acele, cari la auzul apropierii lui Ludovic XIV, le cerură îndărăpt toți depozitarii, deodată. Imprejurarea aceasta a întărit foarte mult reputația băncii.

După trecerea acestei crize când depozitarii iarăși și-au adus îndărăpt argintul și aurul prisositor, banca începî a da cu împrumut capitalurile, ce-i zăceau în tresor, ba societății Indiei orientale, ba provinciilor din Țările-de-jos, celor Frisiene de-apus și orașului Amsterdam. În momentul invaziunii franceze din 1794, trebuia să recunoască acest secret, tănuț de mult timp și atunci ieșe la iveală, că banca acordase celor patru clienți împrumuturi de 10.624,793 floreni. Corporațiile deveniră insolvente și în căderea lor îmbrănciră și banca.

Banca din Hamburg, întemeiată în 1619, rămase mai credincioasă menirii sale. Argintul băncii, ce reprezintă depozitele s'a păstrat neatins până în noaptea de 4 Decembre 1813. Atunci fu confiscat, la ordinul generalului Davoust, pentru acoperirea speselor de asediu. Suma confiscată se cifra la 7.489,343 mărci.

Căderea acestor două bănci renumite și crizele suferite de altele, ne arată cu ce preț enorm s'a rescumpărat și întărit creditul, de care astăzi suntem mândrii.

În desvoltarea actuală a băncilor deosebim bănci private, înființate de particulari; bănci în comandită, înființate de însoțiri (reuniuni), de corporații, orașe și State; în fine bănci înființate de societăți acționare. Toate aceste mijloacesc creditul ori din banii proprii, ori din banii altora.

După ramii de operație, băncile se împart în:

1. *Bănci de emisiune*, cari se ocupă cu emisiunea de bilete (bancnote), de cecuri, de rimese.

2. *Bănci și casse de păstrare*, cari primesc depuneri spre fructificare, depozite, efecte și alte obiecte de preț.

3. *Bănci de giro*, cari mijloacesc plătirile cu ajutorul conturilor curente și al cecurilor, simplificând mecanismul circulației de numărar, cu deosebire dacă mai multe bănci și oameni de afaceri susțin un institut central de contabilitate și răfuială (Clearing-house), unde li-se ține evidența pretensiunilor și datoriiilor reciproce, li-se compară și din timp în timp ($\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$, 1 an) își aplanează numai diferențele finale. Plătirea în numărar se reduce deci la minimul posibil.

4. *Bănci de scont*, cari acoardă împrumuturi, mai ales pe cambii. Avansează suma cambiiilor, detragând interesele (escontând) până la scadență, care nu poate fi mai lungă de 6 luni.

5. *Bănci de lombard*, cari acoardă împrumuturi pe garanție de efecte publice, warante etc.

6. *Bănci de credit fonciar*, acoardă împrumuturi pe ipotecă adevărată intabulându-se pe averile imobile ale datorășilor, averi cari trebuie să reprezinte o valoare de 2—3-ori mai mare decât împrumuturile. Cum împrumuturile aceste sunt de durată lungă (10—30 ani) și se amortizează în rate semestrale, băncile, pentru a mobiliza sumele plasate emit *scrisuri fonciare*, adevărate bilete de anumită sumă d. e. (100 coroane, franci, lei), cari se vând la Bursă. Cumpărătorii primesc interese de 4—5 la sută și pe lângă aceea mai au siguranța, că sumele plasate li-s absolut garantate. Scrisurile fonciare se scot din circulație, și se replătesc din partea băncii prin trăgere la sorti, în conformitate cu replătirea împrumuturilor ipotecare din partea datorășilor.

Gavr. Todică.

Monopolul saccharinei.

Saccharina este un preparat organic descoperit la anul 1879 de Fahlberg și cunoscut în chimie sub numirea de sulfonida benzoica, care se câștigă din *toluol*, un product destilat din gudron (păcură) de cărbuni de peatră. Este un product foarte dulce, uneori de 550 de ori mai dulce decât zaharul. Din motivul acesta deși n'are nici o putere nutritivă, ci din contră este chiar stricăcioasă sănătății, dacă nu este bine preparată, saccharina este un concurent puternic al zaharului de sfeclă. Aceasta cu atât mai mult cu cât saccharina a fost până acum liberă de dare, pe când zaharul de sfeclă este supus la un impozit de consum de K 38 pentru 100 Kg.

Atât interesele fișcale, cât și cele ale agriculturii, îndeosebi a culturii sfeclelor de zahar au reclamat pretutindenea măsuri de apărare în contra concurenței saccharinei, a căreia fabricare și vânzare a fost admisă aproape în toate statele numai pentru scopuri medicinale.

Astfel s'au adus legi speciale asupra saccharinei în Germania la anul 1902, în Franța tot la 1902, în Rusia la 1900, în Spania la 1903 și în România la anul 1900.

În Ungaria chestiunea saccharinei a fost normată până acum numai prin câteva ordinațiuni ministeriale, cari însă s'au dovedit ca insuficiente pentru a pune capăt abuzurilor, ce s'au făcut în anii ultimi cu saccharina spre paguba producătorilor de zahar și a agriculturii, precum și a statului.

Aceasta a îndemnat acum pe ministrul de finanțe ungar, a prezentă parlamentului un proiect de lege asupra saccharinei, analog cu cel din Austria, prin care *saccharina*, se declară de monopol de stat.

Noul monopol se extinde deja asupra *fabricațiunii*, întrucât saccharina se poate fabrica numai cu concesiunea guvernului. Deocamdată, și până se va constata cuantitatea consumului indigen, saccharina se va importa din străinătate. *Vânzarea* în mic o vor face farmaciile, iar vânzarea în mare, pe seama acestora, se va face prin marii droguști, ca și până acum.

Principiul fundamental al noului monopol este a face saccharina atât de scumpă, ca zaharul; în acest scop se impun asupra saccharinei diferite taxe, proporționate cu conținutul ei de dulceață.

În opoziție cu alte monopoluri, tendința monopolului asupra saccharinei este a restrânge cât se poate de mult consumul.

Rezultatele financiare ale noului monopol se vor manifesta probabil în o urcare a veniturilor dărilor de consum asupra zaharului, a căruia consumație, fiind delăturată concurența saccharinei, va crește în măsură însemnată.

Noul monopol va intra în vigoare la 1 Ianuarie 1912.

REVISTA FINANCIARĂ.

Situațiunea.

Sibiu, 13 Iulie 1911.

Sumarul din 6 crt. al Băncilor de emisiune engleză și franceză stă în parte sub influența ultimei și se prezintă mai nefavorabil decât în anul trecut. Cu toate acestea numărul e abundanț și discontul particular de mai multe zile notează în London neschimbat 2%, iar numărul de zi 1%.

Situația Bancii imperiale germane e ceva mai favorabilă decât în anul trecut; ameliorarea săptămânei circulațiunea biletelor în dare s'a redus numai cu 224 milioane la 57 milioane M. din cauză că la finea cvarțialului după legea nouă Banca a beneficiat de un contingent liber de dare de 750 milioane M. iar în cursul lunii contingentul de bilete liber de dare este numai de 550 milioane M. Ameliorarea pieții în Berlin e stabilă, cererea mică și ușor de satisfăcut. Discontul particular scăzuse până la 2 $\frac{1}{4}$ % iar numărul de zi până la 1 $\frac{1}{2}$ %, acum notează discontul particular 2 $\frac{2}{3}$ %, numărul de zi 2%.

Sumarul Bancii Austro-Ungare încă se încheie mai favorabil decât în anul trecut. Cu toate acestea Banca a rămas la sfârșitul săptămânii prime încă cu K 1025 milioane în dare, față de 356 milioane bilete libere de dare în anul trecut.

Discontul particular notează în Viena 3 $\frac{7}{16}$ —3 $\frac{1}{2}$ % în Budapesta 3 $\frac{5}{8}$ —3 $\frac{11}{16}$ %, iar cambialele institutelor din provincie se discontează dela 4 $\frac{3}{8}$ % în sus.

CRONICA.

Alegere de director la „Arieșana“ din Turda Precum suntem informați director executiv al „Arieșanei“, direcțiunea acestui institut a ales pe d-l *Dr. George Popescu*. în locul d-lui Iulu Vladuțiu, trecut la pensie din cauza etății sale înaintate.

Noua bancă agrară. Proiectul de lege asupra noiei bănci agrare s'a votat de parlament cu unele modificări neînsemnate. Vom da în Nrul nostru viitor câteva voci de presă maghiare asupra acestui nou cadou dat de guvern agrarianilor noștri.

Informații, sfaturi și îndrumări referitoare la înființarea de însoțiri de credit sâtești sistem Raiffeisen dă cu plăcere tuturor, ce i-se adresează în acest scop dl *Octavian Sglimbea*, directorul executiv al „Cassei de păstrare“ din Mercurea. Informațiile se dau cu totul gratuit, scopul urmărit nefiind decât, a contribui prin aceste sfaturi și îndrumări la întărirea mișcării cooperative începută ici-colea în comunele noastre rurale.

Monete de argint și nichel false continuă a circula în public în cantități destul de mari. De aceea se impune precauțiune la primirea acestor monete. Semnele distinctive ale falsificatelor sunt: culoare sură, lipsită de lustru, greutate mai mică, suprafață cu margini mai puțin ascuțite imprimarea este defectuoasă și la unele exemplare lipsește cu totul inscripția marginală „Bazılam az ösi erényben“ resp. „Viribus unitis“. Afară de aceasta falsificatele sunt unsuroase la pipăit, iar monetele à 10 și 20 fil. nu le prinde magnetul.

Congres internațional pentru chestii de asigurare, se va ține în zilele de 2—7 Sept., a. c. în *Amsterdam*. La ordinea de zi a congresului, care este al VII-lea congres internațional, sunt următoarele 5 puncte principale: 1. Reasigurările la bransa asigurărilor asupra vieții. 2. Asigurările de pensii ale statului. 3. Inatacabilitatea polițelor de asigurare asupra vieții. 4. Desvoltarea mortalității dela anul 1800 după sex, ocupațiuni și felul asigurărilor. 5. Normarea chestiunilor relative la proviziuni.

Primirea în școlile de viieri. Ministerul de agricultură publică concurs pentru primirea în școlile de vieri *Biha-dószeg*, *Eger*, *Aiud* și *Pojon*. Se primesc în aceste școlile, cei-ce au implinit etatea de 16 ani, au absolvat cu succes școala poporală, sunt fără defecte corporale, robuști și sănătoși pentru a putea săvârși lucrările practice la cari vor fi supuși în școală. Eeven primesc locuință și întreținere în școală, pentru care vor avea a plăti la an K 280. Concurenții săraci se scutesc de tot sau de taxa jumătate, dacă documentează că sunt săraci și sunt și altfel vrednici de ajutor. Sunt preferiți la primire, cei-ce și-au făcut deja serviciul militar, precum și fiii cultivatorilor de vii a măestrilor de pivniță, a grădinarilor și butnărilor. Petițiile trebuie trimise până la 15 August a. c. la direcțiunea școlii pe care petentul vchiește să o frecventeze. Prelegerile încep la 1 Octobrie a. c.

DIN REGISTRUL FIRMEI.

„*Andrei na*“, institut de credit și economii, soc. pe acții, Rașinari. Înregistrat înființarea cu capital K 30,000. Direcțiunea prima o compun următorii membrii: *Maniu Lungu*, preot gr.-or., *Dr. Ioan Bucur*, medic comunal, *Eremie Dancăș*, comerciant, *Iacob Ciucian*, primar comunal, *Bucur Lungu*, *Iacob Isdrailă*, *Bucur Vidrighin* econom, *Emil Cioran*, preot gr.-or., și *Coman N. Droc*.

„Schinteia“, institut de cred. și economii soc. pe acții în Tăure. Inregistrat alegerea de membru în direcțiune investit cu drept de firmare a lui George Manciu, preot gr.-or. în locul lui Dr. Simeon Pop.

„Brașoveana“, institut de credit și economii, societate pe acții în Brașov. Inregistrat alegerea de membrii în direcțiune cu dreptul de firmare a lui Dumitru N. Căpătină, Gheorghe M. Stinghe, Ioan I. Ciurecu în locul lui Vasile Voinea, Nicolae Ciog și Ilie Savu.

„Someșana“, institut de credit și economii, societate pe acții Dej. Inregistrat urcarea capitalului dela K 300,000 la K 400,000 și în legătură cu aceasta modificarea statutelor.

„Speranția“, reuniune de împrumut și păstrare în Borgo-Prund. Inregistrat transformarea acestei însoțiri în societate pe acții.

„Economul“, societate pe acții, institut de credit și economii, Cluj. Inregistrat întărirea resp. alegerea de membrii în direcțiune a lui Eugen Bianu și Dr. Amos Francu.

„Hurezi hitelszövetkezet“ (firma este numai în ungurește înregistrată!) Hurez. Inregistrat înființarea cu răspundabilitate nelimitată. Din direcțiunea fac parte: Daniil Sasu, Gheorghe Drugocea, Titu Cipu. Foia oficială a însoțirii este Telegraful Român.

„Lucai hitelszövetkezet“ (numai în ungurește!) în Luța. Inregistrat înființarea cu răspundabilitate nelimitată. Direcțiunea primă o compun d-nii Dumitru Stan Vasile Ludu, Ioan Gețea și Ioan Literat. Foia oficială este „Revista Economică“.

„Frația“, institut de credit și economii, societate pe acții în Agnita. Inregistrat dreptul de firmare al funcționarului Pavel Crișan.

„Vulturul“, institut de credit și economii, societate pe acții în Dicio Sănmărtin. Inregistrat alegerea de membrii în direcțiune cu drept de firmare a lui Dr. Virgil Radeș și Virgil Pop, în locul lui Emil Pop și Moise Birtolon.

„Doina“, institut de credit, societate pe acții în Câmpeni. Inregistrat modificarea §-lor 13, 20, 22, 31 și 36.

Teodor Muntean (Muntyán Tivadar inegr.) Petroșeni. Inregistrat deschiderea unei afaceri de librărie și tipografie.

Aurel Truka afaceri de mărfuri mixte în Geoagiu.

„Olteana“, cassă de economii, societate pe acții în Viștea-inferioară. Inregistrat alegerea lui Pavel Borzea în locul lui Nicolae Clonția în direcțiune.

„Vatra“, institut de credit și economii, societate pe acții, Cluj. Inregistrat alegerea de membrii în direcțiune a lui Vasile Hósszu și Iosif Popescu în locul foștilor membrii Dr. Miron Cristea și Dr. Iuliu Pordea, precum și deschiderea filialei din Mocs.

„Cerbul“, bancă populară, societate pe acțiuni în Reghinul-săsesc. Sub această firmă s'a înființat o nouă bancă în Reghin, pe lângă aceea care eră. Bagseama „interesele mari ale neamului“ au reclamat-o! Între membrii primei direcțiuni cetim nume ca: Dionisie Sim. Bogdan, G. Grama, G. Dumbravă, Ioan Buzea ș. a. Foia oficială a noului institut de bani este „Gazeta Transilvaniei“.

Buceșan și Loșniția, pielărie și curelărie în Săliște. Inregistrat încetarea activității ca societate.

„Sătmăreana“, institut de credit și economii, soc. pe acții în Seini. Inregistrat alegerea lui Dr. Teofil Dragoș de membru în direcțiune în locul lui George

Stanciu și modificarea §§-lor 9, 26, 28, 31, 55, 69 și 70. În înțelesul §-lui 69 schimbat acum, firma societății sunt în drept a o subscrie de aici înainte: președintele sau vicepreședintele direcțiunii cu un alt membru al acesteia, sau un membru al direcțiunii cu directorul executiv eventual cu substitutul acestuia, sau în sfârșit președintele sau vicepreședintele direcțiunii cu directorul executiv eventual cu substitutul acestuia. La filiale direcțiunea poate împuternici alte două persoane pentru subscrierea firmei. Mai departe se înregistrează calitatea de director executiv a dlui George Achim, până acum director executiv substituit al institutului.

„Biureana“, *takvélk és hitelszövetkezet részvénytársaság* în Górgenysszentimre (firma e înregistrat numai în ungurește) Inregistrat înființarea cu un capital de K 60,000. Prima direcțiune o compun d-nii: Dr. Ioan Harșia, Sam. Ieremias Romulus Catarig, Zaharie Lupu și Ioan Popp. Foia oficială este „Revista Economică“.

„Aurora“, institut de credit și de economii în Baia-mare. Inregistrat alegerea de director executiv substituit a lui Augustin Dragoș.

„Ligediana“, institut de credit și economii în Liget. Inregistrat alegerea de membrii în direcțiune a lui Seiman Milan și Solomon Nedelcu în locul lui Teodor Nedelcu și Vasile Popoviciu.

„Iulia“, institut de credit și economii, soc. pe acțiuni în A ba-Iulia. Inregistrat alegerea de membru în direcțiune a lui Virgil Vlad în locul lui Augustin Mazzuchi, repășit.

„Bistrițiana“, institut de credit și de economii, soc. pe acțiuni în Bistrița. Inregistrat: La firmare sunt normative dispozițiile §-lui 5 din statute. Filialele stau sub conducerea direcțiunii respective a directorului executiv. S'a înregistrat mai departe alegerea lui Alexiu Candale de membru în direcțiune în locul lui Gerasim Dozide, precum și modificarea §§-lor 20, 21, 23, 24, 29, 36, 38, 41, 43, 44, 52—57 și 60—61.

„Astra“, institut de credit și economii în Szász-kabánya. Inregistrat alegerea de membru în direcțiune a lui: Dr. Alex. Coca, Iancu Vițian și Simion Vițian. Mai departe dezgnaarea „Românului“ din Arad ca foia oficială a societății în locul dispărutei „Lupta“.

Posta Redacțiunii.

Dlul N. M. în F. În capitală sunt vre-o câteva societăți pentru asigurări de pensuni. Vă sfătuim însă să așteptați până-și va începe activitatea „Banca generală de asigurare“, (la 1 Ianuarie a. v.), care încă se va ocupa cu acest ram. La dorință de altcum Vă vom da adresele cerute.

Sumar.

Tineretul în serviciul cooperăției. — Noțiuni generale asupra afacerilor de asigurare asupra vieții — Băncile. — Monopolul saccharinei. — Revista financiară: Situația unea. — Cronică: Alegere de director la „Arieșana“ din Turda, Noua bancă agrară, Informații, sfaturi și îndrumări, Monete de argint și nichel false, Congres internațional pentru chestii de asigurare, Primirea în școalele de viieri. — Din registrul firmelor. — Posta reia acțiunii.

„TERNOVANA“, institut de economii și credit, societate pe acții, în Tirnova.

CONCURS.

„Ternovana“, institut de economii și credit în Tirnova (Krassó-Szörénymegye), publică concurs pentru ocuparea unui post de **practicant** cu salariu anual de K 800.

Reflecții trebuie să fie absolvite școala comercială și să scrie și vorbească limba română și maghiară.

De competit este terminat până în 30 Iulie st. n. 1911.

Postul este a se ocupa imediat după alegere.

Tirnova, în 8 Iulie 1911.

(1-1)

Diracțiunea.

„AURORA“, institut de credit și economii. Baia-mare.

CONCURS.

Se publică concurs pentru 2 **practicanți**, la institutul de credit și de economii „Aurora“ în Baia-mare (Nagybánya), cu salariu anual de K 1080, plătit în rate lunare anticipate.

Recerințele sunt: absolvirea unei școli comerciale superioare cu examen de maturitate și cunoașterea în vorbire și în scris a limbilor română, germană și eventual maghiară și să aibă și oareșcareva praxă de bancă și licidatură.

Ceice posed mai multe limbi vor fi preferiți.

Ofertele sunt a se înainta până la 24 Iulie n. a. c. direcțiunii institutului „Aurora“ în Baia-mare (Nagybánya), iar posturile se ocupa imediat după alegere.

Baia-mare, la 1 Iulie 1911.

(2-2)

Diracțiunea.

„CRIȘANA“, institut de credit și economii în Brad.

CONCURS.

Subscria direcțiune publică prin aceasta concurs pentru ocuparea **postului de practicant** la *filiala din Hălmațiu* (Nagyhalmagy, com. Aradului), dotat cu un salariu anual de K 840 și tantiema statutară.

Dela reflecții se recere, ca să documenteze, că au absolvit o școală comercială superioară cu examen de maturitate și că, în afară de limba română, cunosc pe deplin limba maghiară, eventual și cea germană.

Cererile provăzute cu atestatele în original sau copie legalizată sunt a se înainta până în 15 August st. n. 1911 la subsemnata direcțiune, iar postul este a se ocupa la 1 Octomvrie n. a. c.

Brad, 22 Iunie n. 1911.

(2-2)

Diracțiunea.

„Albina“

institut de credit și de economii în Sibiu.

Publicațiune.

In sensul art. de lege XXXVI din a. 1876 §. 29.

1. Suma scrisurilor fonciare în circulațiune cu ziua de 30 Iunie 1911 face K 9.340,000—

2. Pretenziunile institutului de împrumuturi hipotecare, cari servesc de scoperire a acestor scrisuri fonciare sunt de „ 11.172,631.04

3. Valoarea hipotecelor luate de bază la susnumitele împrumuturi hipotecare este de „ 41.992,579—

4. In sensul §. 97 din statute „fondul special“ pentru asigurarea scrisurilor fonciare este de . . . „ 500,000—
acesta e indus în cont separat și plasat în următoarele efecte publice:

Nom. K 4,200—, Sorți de stat din 1860 cu 4⁰/₀,

„ „ 5,800—, Obligațiuni cu premii ale băncii ung. hipot. cu 4⁰/₀,

„ „ 5,000—, Sorți de ale împrumut. pt. regul. Tisei cu 4⁰/₀,

„ „ 1,400—, Sorți de ale împrumut. pt. regul. Dunărei din 1870 cu 5⁰/₀,

„ „ 5,000—, Obligații cu premii de ale institut. austr. priv. de credit fonc. cu 3⁰/₀,

„ „ 84,000—, Scrisuri fonciare Ungar. Landes - Central-Sparcassa cu 4¹/₂⁰/₀,

„ „ 18,200—, Scrisuri fonciare Pester ungar. Commercial-Bank cu 4¹/₂⁰/₀,

„ „ 100,000—, Scrisuri fonciare Egyesült budapesti fővárosi takarékpénztár cu 4⁰/₀,

„ „ 110,000—, Obligațiuni comunale Pester ung. Commercial Bank cu 4⁰/₀,

„ „ 200,000—, Obligațiuni comunale Pesti hazai első takp. egyes. cu 4⁰/₀,

„ „ 4,000—, Acțiuni de ale Institutului de credit fonciar pt. proprietarii mici din Ungaria cu 5⁰/₀.

Sibiu, 6 Iulie 1911.

(242) 1-1

Diracțiunea.

„LUMINA“, institut de credit și econ., soc. pe acții, Sibiu.

Active.		Bilanț pe jumătatea I. a anului 1911.		Pasive.	
		K	f		
Bani în casă	17 560·94	Capital societar	600.000·—		
Cambii de bancă	1.263 658 48	Fond de rezervă	12.211·21		
Cambii cu acop. hipotecară	317,528·—	Fond de pensuni	1,449 65		
Imprumuturi hipotecare	331,873·—	Depuneri spre fructificare	1.120,534·56		
Conturi-curente	192,528·06	Reescont	419,625 50		
Obligațiuni cu cavenți	69 812·—	Dividendă neridicată	964·71		
Efecte	50.000·—	Diverse conturi creditoare	364·34		
Mobilier	5,497 33	Imprumut pe efecte	37.000·—		
Spese de fondare	2,469 36	Interese transitoare	38,000·—		
Diverși debitori	1.010·26	Profit	21 787·46		
	<u>2.251,937 43</u>		<u>2 251,937 43</u>		

Cheltuieli.		Contul Perdere și Profit.		Venituri.	
		K	f		
Interese după depuneri	24,785 52	Interese încassate	70,248 56		
Interese după reescont	9,049·84				
Dare după interese la depuneri	2,300 21				
Regie	12 325·53				
Profit	<u>21 787·46</u>				
	70 248 56				<u>70 248 56</u>

Sibiu, 30 Iunie 1911.

Nr. 151 (1-1)

P. Lucuța m. p.**I. Budiu** m. p.**„AGRICOLA“, însoțire de magazin și anticipații în Hunedoara (Vajda-Hunyad).****CONVOACARE.**

Domnii acționari ai societății economice pe acții „Agricola“ din Hunedoara (Vajda-Hunyad), sunt rugați să ia parte, conform rânduielilor din statute, la

a II-a adunare generală ordinară,

care se va ține la 30 Iulie n. 1911, la orele 2 d. p. în localul societății din Hunedoara, cu următoarea

Ordine de zi:

1. Deschiderea adunării și constituirea biroului
2. Raportul direcțiunii și prezentarea bilanțului anual.
3. Raportul comitetului de supraveghiere.
4. Deciziune asupra bilanțului și asupra absolutului pentru gestiunea anului 1910/1911.
5. Impărțirea profitului curat și stabilirea dividendelor și a marcelor de prezență.
6. Eventuale propuneri.

Conform §-lui 15 din statute, la adunarea generală au vot deciziv numai acei acționari, cari sunt trecuți ca atari în registrele societății cu cel puțin 3 luni înainte de adunare. Acționarii mai noi, au numai vot consultativ.

Hunedoara, la 10 Iulie 1911.

(Vezi bilanțul pe pagina următoare).

Direcțiunea.

Bilanț general pe anul II. de gestiune, pe timpul dela 1 Iulie 1910 până la 30 Iunie 1911. — Zărszámadás a II. üzetévről 1910. július 1-től 1911. június 30-ig. — Pasiva — Teher.

Activa — Vagyon.		üzletévről 1910. július 1-től 1911. június 30-ig.		Pasiva — Teher.	
		K	f	K	f
Cassa — Késpénz	22,387-62			Capital social — Alaptőke	100,000-—
La postsparcassa — A postatakarékpénztárnál	1,621-52	24,009-14		Fond de rezervă — Tartalékalap*	18,462-80
Escont: — Váltótárca:				Fond de pensiuini — Nyugdíjalap**	8,476-49
cambii de bancă — bankváltók	363,575-84			Depuneri — Betétek	783,273-56
cambii cu acoperire ipototecară — jelzálogilag biztosított váltók	155,338-—	518,913-84		Depozite — Letétek	650-—
Cont-curent (anticipații pe vite) și Saldaconti — Folyó-számla (előlegek marhákra) és Salda-conti	181,306-43			Reescont — Visszleszámítás	19,600-—
cu acoper. hip. — jelzálogilag biztosított	86,216-34	267,522-77		Creditori în cont-curent — Hitelezők folyó-számlán	3,378-30
Afaceri cu bucate și mori: — Gabona üzletek és malmok:				Interese transitoare — Atmeneti kamatok	6,507-—
a) magazine: — raktárak:				Diversi creditori: — Különféle hitelezők:	
in Hunedoara — Vajdahunyadon	6,154-—			dividendă, marce de prezență și tantiemă neridicată	
in Hondol la „Hondoleana“ — Hondolon a „Hondoleanánál“,				— fel nem vett osztalék, jelenléti díjak és jutalék	461-20
in Abrud la „Auraria“ — Abrudbányán az „Aurariánál“,				Profit transpus din 1909/1910 — Áthozott	
in Zlagna la „Zlagneana“ — Zalalnán a „Zlagneanánál“,				nyereség 1909/1910 évről	71-27
in Baia-de-Cris și in Ghelari — Körösbányán és Gyaláron	11,539-60	17,693-60		Pofit curat — Tiszta nyereség	15,153-20
b) mori: — malmok:					
la Nădrab — arandă și debitori — Nadrábon bérlet és adósok	9,536-64				
la Cerna — moară și debitori — Csernán malom és adósok	12,357-—				
la Hunedoara — in edificare — Vajdahunyadon építés alatt	8,127-34	30,020-98			
Realități: — Ingatlanok:					
casa și magazinele proprii — házunk és raktáraink	23,600-—				
zidirea — építkezés	32,319-13				
	55,999-13				
amortizare — leírás	199-13	55,800-—			
Mobiliar — Felszerelés	5,768-25				
amortizare — leírás	568-25	5,200-—			
Interese restante — Hátralékos kamatok		1,360-—			
Diversi debitori: — Különféle adósok:					
spese de execuție, capital etc. — végrehajtási költségek, alaptőke stb.		5,379-47			
		956,033-82			956,033-82

* Cu dotația anului acestuia K 20,000.

** Cu dotația anului acestuia K 10,000.

Contul Profit și Perderi pe timpul dela 1 Iulie 1910 până la 30 Iunie 1911. — Nyereség és veszteség számla 1910 július 1-től 1911. június 30-ig. — Credit — Követel.

Debit — Tartozik.		1910 július 1-től 1911. június 30-ig.		Credit — Követel.	
		K	f	K	f
Interese de reescont — Visszleszámítási kamat	350-90			Interese de escont — Váltókamat	41,317-44
Interese de depuneri — Betét kamat	32,827-37			Interese de cont-curent — Folyó-számla kamat	7,099-03
Dare după interese de depuneri — Betét kamatadó	3,283-64			Interese de salda-conti — Salda-conti kamat	6,118-91
Salare — Fizetések	10,531-58			Căstig la bucate și la mori — Gabonaügyletek és malmok jövedelme	14,872-12
Spese — Költségek	4,227-20			Interese de efecte — Értékpapírok kamatai	759-36
Porto — Postadíj	299-40			Venituri și proviziuni — Jutalékok	2,705-66
Contribuție — Adó	5,126-69			Profit transpus — Áthozott nyereség	71-27
Amortizare — Leírás	767-38				
Scouri culturale — Közművelődési célok	305-16				
Profit transpus — Áthozott nyereség	71-27				
Profit curat — Tiszta nyereség	15,153-20				
		72,943-79			72,943-79

Hunedoara (Vajdahunyad), la 30 Iunie 1911.

Vasile C. Osvadă m. p., director executiv — vezér igazgató.

Stefan Boer m. p., prim-contabil — fő-könyvelő.

DIRECȚIUNEA: — AZ IGAZGATOSÁG:

Dr. George Dubleşiu m. p., prezident.
Nicolau Macrea m. p.

Smit Feri m. p.
Dr. August Dragits m. p.

Ioan Dima m. p.
George Rain m. p.
Nicolae Rimbaș m. p.

Conturile prezente le-am revidat și aflat în deplină ordine. — Jelen számlákat megvizsgáltuk és teljesen rendben találtuk.

COMITETUL DE SUPRAVEGHIARE: — A FELÜGYELŐ BIZOTTSÁG:

Avram P. Păcurariu m. p., prezident.
Ioan I. Lăpădatu m. p.

Dr. Anrel Vlad m. p.
George Pop m. p.

Dr. Victor Bontescu m. p.
Constantin Dăncilă m. p.
Eremie Muntean m. p.